

ститут Краљевине Југославије има своје одељке за сада у Загребу и Сарајеву. Институт располаже потребама и апаратима за обрађивање геолошких проблема по најновијим научним методама. Поред богате библиотеке располаже малом приручном хемијском лабораторијом, фотографском лабораторијом, као и модерним машинама за прављење препарата стена и минерала и поларизационим микроскопима и ерц-микроскопом за испитивање истих. Рад Института састоји се од испитивања и тумачења геолошких проблема на терену и прикупљања материјала и студирања тога материјала у лабораторијама Института.

Рад Института на терену отпочео је нешто доцније у овој години но што би то требало у нормалним приликама да буде. Узрок томе је организовање и спремање радника за терен и набавка разних апарата и других неопходних ствари без којих се није могао започети теренски рад. Ипак, може се без претеривања рећи да је Институт и у својој првој радној години, иако је доцкан почео са радом, постигао врло завидне резултате.

Поред разних експертиза по налозима и молбама разних државних и општинских установа, као и хуманих друштава на пр. стручне експертизе о спровођењу и трасирању пруга, о бушењу тунела, о каптирању минералних извора, о постављању стубова за мостове, о каптирању обичних извора, о бушењу артеских бунара, о разним рударско-геолошким теренима од економског значаја итд. итд.) Институт је отпратио један добар део од свог правог задатка. Наиме, дефинитивно је израђено и спремно за штампу неколико детаљних геолошких карата. Израђени су листови: Зајечар, Параћин, Ниш и Пирот на територији Моравске бановине и лист Сјеница на територији Зетске бановине, све у размери 1:100 000 на новим топографским основама Војног географског института. Ови су листови у највећем делу били већ израђени ранијих година од стране Геолошког завода Универзитета у Београду. Затим листови Сењ—

Оточац, Фијума—Делнице, Огулин—Стари Трг на територији Савске бановине у размери 1:75000. Довршена је детаљна Геолошка карта околине Београда у размери 1:25000; детаљнија геолошка карта околине Нишке Бање и села Јелашнице у размери 1:50000; и околине села Јошанице код Соко Бање у размери 1:50000.

Од специјалних радова завршена су испитивања младих вулканских ерупција у долини Јужне Мораве северно од Власотинаца.

Поред ових дефинитивно сређених радова израђени су у највећем делу и ови листови: Неготин, Петровац, Д. Милановац, Кладово, Добра, В. Градиште, Нови Пазар и Крупањ, а започети су радови и на листовима: Прокупља, Куршумлије, Крушевца, Плеваља, Новог Пазара, Ваљева, Скопља, Кратова и Врања; Велике Капеле и Самоборске Горе.

Овде су обухваћени и сви ранији радови Геолошког Завода Универзитета у Београду и Геолошког Завода у Загребу.

Поред израде геолошких карата Институт је вршио агрогеолошка и педолошка испитивања и картирања у Зетској бановини, и прикупао материјал за палеоботаничка испитивања слатководних дилувијалних и терцијарних басена у Србији, Старој Србији и Македонији.

Са месецом новембром Институт је завршио рад на терену и сада се врши обрађивање прикупљеног материјала у лабораторији Института.

Др. Коста В. Петковић,
асистент у Институту

Површина Краљевине Југославије. Површину Краљевине Југославије мерили су у Географском институту Универзитета у Београду 1920 год. П. С. Јовановић и А. Лазић. Ова мерења вршена су на специјалним и генералним картама које су постојале у то доба. Мерење су површине за сваки срез, а на основи тих мерења израчуната површина за целу земљу износила је 248.665 км².

Војни географски институт је доцније извршио нова мерења, на основи којих је израчуната површина за целу земљу износила 246.353 км². Разлика између ова два мерења износи 2.312 км², и настала је свакако услед тога што су доцнија мерења вршена на новијим картама, које су се у то доба појавиле, нарочито за територију Јужне Србије.

Постоји и треће мерење наше земље, које је извршио на основи карата Д. Ј. Дерок. Према његовом мерењу површина наше земље износи 247.850 км²; она се приближује највише првом мерењу и од њега се разликује за 815 км². Од мерења Војног географског института његово мерење разликује се за 1.497 км².

Дирекција држ. катастра је на основи својих премеравања на терену израчунала да површина наше земље износи 239.118 км². Као што се види ова вредност се знатно разликује од претходних, и та разлика износи више хиљада километара. Ова разлика потиче отуда што Дирекција држ. катастра није урачунала површину каставског среза, која износи 383 км², а осим тога што се код катастарских премеравања не узимају у обзир површине токова великих река и свих оних река које чине границе катастарских општина. Кад би се додале ове површине, свакако да би ово била најтачнија површина наше земље.

А. Лазић

Фондови и Задужбине у 1931 години.
Фонд *Владимира Карића*. Приходом из

овог фонда штампане су у 1931 години 10 свеска Посебних Издања Географског Друштва (*Прилози за познавање рељефа у нашој земљи*), и 11 свеска (*Прилози за познавање градова у нашој земљи*).

Фонд *Јована Цвијића*. Из овог фонда додељена је у 1931 години помоћ овим испитивачима: Јосипу Роглићу за геоморфолошка испитивања у области између Цетине и Неретве; Ђорђу Паунковићу, за геоморфолошко проучавање околине Бијељине; Браниславу Букурову за антропогеографска проучавања Потисја; Сими Милојевићу за проучавање долине Топлице; и Шпиру Солду за испитивање сточарства на Зеденгори.

Аустралијанска Задужбина за Институт за Антропогеографију, Социологију и Економију. Из ове су задужбине добиле 1931 године помоћ следећи испитивачи: Луцијан Марчић за Задар и околину; Јован Ердељановић за рад у которском архиву; Шпиро Кулишић за Боку Которску; Петар Шобајић за рад у пераштанском архиву; Боривоје Ж. Милојевић за Камнишке Алпе; Шпиро Солдо за Зеленгору; Милосав Лутовац за Сињајевину; Митар Влаховић за Колашин; Милан Карановић за Змијање; Миленко Филипковић за Модрич и Раму; Петар Петровић за долину Рашке; Атанасије Урошевић за Косово; Светозар Раичевић за Метохију; Михаило Миладиновић за околину Радовишта; и Илија Синдик за старе карте наше земље.

Ш. Солдо